

Referat fra FOSAKOs Forårsmøde den 22/3 2018

Velkomst og Kaffe

Jesper Gaardboe bød velkommen, og indledte mødet med at konstatere, at indlæggene på FOSAKOs Forårsmøde 2017 havde været så stor en succes, at FOSAKO i år har valgt at udvide deltagerkredsen fra kommunerne, således at der fra hver Region er inviteret 3 kommunale deltagere. Jesper lovede, at oplægsholdernes præsentationer efter mødet ville blive lagt ud på FOSAKOs hjemmeside sammen med et referat fra mødet.

Per Hammerholt: Kommunerne er involveret i mange projekter inden for geodata området. FOSAKO har sammen med KL lavet en oversigt over de projekter i 2018 som vi på nuværende tidspunkt er opmærksomme på. Per havde medbragt en plakat med projektoversigten, og bad mødedeltagerne fra KL og de statslige styrelser om at supplere oversigten med projekter som p.t. ikke står på oversigten, således at vi i fælles skab kan skabe et samlet overblik over opgaver inden for geodataområdet som involverer kommunerne.

KL v/Anne Marie Carstens.

Anne Marie påpegede at KL er en politisk interesseorganisation, og at det derfor kan være vanskeligt at skrive alle kommende projekter på FOSAKOs skema, fordi vilkårene for gennemførelse af nogle af projekterne endnu ikke er færdigforhandlet.

Anne Marie holdt et oplæg om KL's arbejde med digitalisering. Vi skal have fokus på digitalisering, men ikke digitalisere hvad som helst, men kun de opgaver som effektiviserer arbejdsgangene i kommunerne. Der er derfor nødvendigt at have fokus på de kommunale arbejdsgange i forbindelse med digitaliseringsprojekterne.

Anne Marie påpegede, at det er en udfordring i samarbejdet mellem kommunerne og staten, at interessen for effektivisering af arbejdsprocesser i staten er begrænset til hvert enkelt ministerium, mens interessen i kommunerne er bredere og går på tværs af fagområderne.

Anne Marie gennemgik derefter en række konkrete projekter som KL er involveret i:

FODS Projekt 6.1: Terræn, klima og vand:

- Samlet udstilling af vandløbsdata
- Har udarbejdet et katalog over eksisterende datasamlinger fra området
- Arbejder med udvikling af en DK-model for beregning af oversvømmelser.
- Er ved at fastlægge indholdet af Hydrologisk Informations- og Prognosesystem (HIP)
- Arbejder på etablering af vandløbsreference. Har inddraget Orbicon i udviklingsarbejdet.

FODS Projekt 6.3: Nedgravet infrastruktur (LER)

- Arbejder bl.a. med kortlægning af kommunernes arbejdsprocesser i forbindelse med udstedelse af gravetilladelser.

Henrik Frost: vi har fra årsskiftet haft ansvar for registrering af afledning af vand fra vejarealer. Spurgte hvad dette betyder for kommunerne?

Anne Marie havde ikke kendskab til KL's arbejde med denne opgave.

Smart City Forum:

KL deltager i Smart City Forum, som har lavet en hjemmeside, hvor kommunerne kan registrere deres Smart City initiativer.

Per Hammerholt opfordrede KL til at henvendte sig direkte til kommunerne med en opfordring til at registre sine SmartCity projekter på hjemmesiden.

VanDa:

KL deltager i arbejdet med udvikling af en ny samlet overfladevandsdatabase. Anne Marie deltager i projektgruppen på vegne af KL og fremhævede bl.a. at arbejdet med en IT-rammearkitektur for opgaven har været meget givtigt.

Per Hammerholt: hvor kommer data fra og hvem skal holde dem vedlige?

Anne Marie: Data kommer fra de eksisterende systemer, og skal vedligeholdes af de samme aktører, som i dag vedligeholder data på området. Man arbejder også med mulighed for at andre aktører på området (f.eks. i forbindelse med grødeskæring i vandløbene) kan indberette data om vandløbenes tilstand.

PULS (Punkt Udlednings database):

Man arbejder p.t. i projektet med udvikling af en ny brugergrænseflade, som skal forbedre adgangen til data i databasen.

Jesper Gaardboe opfordrede til at udvikle den nye brugergrænseflade udvikles som "Open Source", således at man ikke binder sig til en enkelt leverandør.

Kommunal Implementering af Grunddata (KIG):

Projektet handler om gevinstrealisering i forbindelse med implementering af grunddatapakken i kommunerne.

Der bliver udarbejdet redskaber og metoder til kommunernes arbejde med anvendelse af grunddata i kommunerne. Projektets resultater forventes distribueret til kommunerne inden sommerferien 2018.

Datasikkerhed og dataansvar.

KL har udarbejdet materiale vedrørende Persondataforordningen. Materialet ligger tilgængeligt på KL's hjemmeside.

Link til materialet:

<http://www.kl.dk/Okonomi-og-administration/Administration-og-digitalisering/Databeskyttelse-og-sikkerhed/Information-om-forordningen/>

Plandata.dk:

Plandata.dk afløser fra 1/6 2018 Plansystem.dk. Oprydningsarbejde i den nye database er i gang. KL er i forhandling med Erhvervsministeriet om oprydningsopgaven og har fokus på at aftale en klar opgavefordeling mellem kommunerne og staten.

Anne Marie afsluttede sit oplæg med at annoncere en "Temadag om Strategisk Digitalisering" den 3. maj 2018. Program og mulighed for tilmelding kommer snart.

Yderligere information kan findes i [Anne Maries PowerPoint præsentation](#).

GeoDanmark: v/Katarina, Jørgen og Charlotte)

Katarina:

Orienterede om processen for udarbejdelse af GeoDanmarks nye strategi. Konsulentfirmaet "NextWork" har være konsulent på bestyrelsens udarbejdelse af den nye strategi.

Indhold af strategien:

- Betonning af at GeoDanmark data er er forvaltningsgrundlag. Der er særlig fokus på:
  - Aktualitet (større fokus på administrativ ajourføring)
  - Sammenhæng
  - Anvendelse (fokus på at udbrede anvendelsen til nye områder)
  - Governance (øget fokus på inddragelse af chef-niveauet i kommunerne)

Den nye strategi præsenteres på GeoDanmarks Repræsentantskabsmøde den 17. april 2018.

Per Hammerholt: ros til GeoDanmark for inddragelse af kommunerne i processen med udarbejdelse af strategien.

Julie Friderichsen, Landbrugsstyrelsen: har savnet inddragelse af Landbrugsstyrelsen (og andre statslige styrelser) i strategiprocesen. Frygter at man derved mister den ledelsesmæssige forankring i styrelserne.

Yderligere information kan findes i [Katarinas PowerPoint præsentation](#).

Den ny Systemunderstøttelse v/Charlotte Malling:

"Den nye systemunderstøttelse" er blevet navngivet, og har fået navnet "GeoDK".

Det nye system er sat i "beta drift" den 15/3 2018. Egentlig drift startes i slutningen af maj 2018.

Bruger login foregår via Miljøportalens (DMP's) brugerstyringssystem.

Charlotte demonstrerede arbejdsgangen ved editering af data i GeoDK. Systemet checker om editeringen overholder specifikationen inden ændringer lægges i databasen, og giver besked om eventuelle fejl.

GeoDanmark "datavask" v/Jørgen Grum:

Der har gennem tiden været skiftende specifikationer for GeoDanmark data, og de eksisterende data er derfor ikke fuldstændig konsistente. Dette søges løst ved at "vaske" data i forbindelse med indlæsning af data i den nye database.

I forbindelse med datavasken opereres med tre typer fejl:

- Blokerende
- Karantæne/dispensation
- Advarsel

Desuden køres en række check i forbindelse med indlægning af data i "Geodatabanken", f.eks. bygningsoverlap.

Der er behov for, at SDFE og kommunerne sammen vasker bygnings UUID'er. GeoDanmark data indeholder:

3.9 Mill bygninger

1.2 Mill uden UUID

32.000 fejl i UUID'er fundet

20.000 UUID der måske er fejl.

Jørgen opfordrede til samarbejde med kommunerne om løsning af de 20.000 potentielle UUID fejl. Tidsfrist for løsning af de potentielle fejl er den 1/5 2018, fordi problemerne skal løses i FOT2007 databasen inden data indlæses i GeoDK databasen.

Anne Grete tilbød at se på fejlene. Aftalt at SDFE sender fejlene i en Shape fil til Anne Grete.

Inge Flensted tilbød, at SKAT evt. kan hjælpe med at løse nogle af de potentielle fejl.

Yderligere information kan findes i [Jørgens PowerPoint præsentation](#).

SDFE: v/Georg og Jørgen

Grunddataprogrammerne v/Georg Bergenton Larsen

Datafordeler:

Georg oplyste, at der er oprettet en hjemmeside for Datafordeleren, hvor man bl.a. kan se, hvilke data der er adgang til. (Link til hjemmesiden: Datafordeler.dk)

GeoDanmark data vil blive distribueret fra Datafordeleren i både ver. 6.0 og ver. 5.1.

Matrikeldata vil blive tilgængelige på datafordelingen fra juni 2018.

GD2 – Adresseprogrammet:

DAR går i drift den 7/5 2018.

Der er fra Adresseprogrammet kontakt til Politi og Beredskab for at orientere dem om det nye indhold og de nye muligheder i DAR.

GD1 – Ejendomsprogrammet:

BFE-nummeret anvendes til entydig identifikation af den enkelte ejendom på tværs af alle registre.

Henrik Frost påpegede et problem med oprettelse af nye vejkode i det nye system. Jørgen Grum svarede, at der p.t. arbejdes på at finde en løsning af problemet.

Yderligere information kan findes i [Georgs PowerPoint præsentation](#).

Ændringsudpegninger v/Jørgen Grum

Jørgen orienterede om, at man i SDFE arbejder med at teste anvendelse af satellitbaserede data til ændringsudpegninger til ajourføring af GeoDanmark data. Der har været gennemført nogle pilotprojekter, hvor firmaerne "DHI Grass", "Alexandra Institutet", og "Orbital Insight" har været inddraget i arbejdet. I pilotprojekterne har man bl.a. anvendt "machine learning" til automatisk identifikation af ændringer.

Målet er at ajourføring af GeoDanmark data kan ske tættere på "realtid".

Yderligere information kan findes i [Jørgens PowerPoint præsentation](#).

Julie Friderichsen, Landbrugsstyrelsen

Landbrugsstyrelsen anvender mange satellitdata. Anvender "machine learning" til identifikation af markafgrøder. Målet er at reducere behovet for fysisk kontrol i marken.

Jesper Gaardboe: foreslog at udviklingen algoritmer til tolkning af satellitdata udvikles på en Open Source platform, således at de kan genanvendes i andre dele af det offentlige.

Julie: Landbrugsstyrelsen har forsøgt dette, men prisen på de udviklede løsninger er langt højere, hvis man skal have ret til frit at dele dem med andre.

Jørgen Grum: nogle af SDFE's løsninger er udviklet som Open Source.

SKAT:

BBR v/Dorte Holm

Dorte orienterede om SKAT's arbejde med udvikling af BBR systemet. SKAT har i dette arbejdet med BBR fokus på både indsamling, lagring og distribution af BBR data.

Dorte pointerede vigtigheden i samarbejdet mellem de tre involverede parter:

- SKAT (som registrejer)
- KOMBIT (som systemejer)
- Kommunerne (som dataejere)

Yderligere information kan findes i [Dortes PowerPoint præsentation](#).

Bygningsgeokodning v/Inge Flensted

Inge orienterede om SKAT's arbejde med bygningsgeokodning.

SKAT forventer at være færdig med bygningsgeokodnings opgaven inden idriftsættelse af den nye systemunderstøttelse til GeoDanmark.

Resultat af SKAT's bygningsgeokodning: (kort med resultaterne findes i [Inges præsentation](#)):

- Boliger 95%
- Erhverv 81-85%
- Småbygninger: 81-85%

Efter skats geokodning, er det kommunernes opgave at vedligeholde geokodningen.

Skat tilbyder at fortsætte med at hjælpe kommunerne med at forbedre geokodningen, ved at gennemføre forskellige konkrete tiltag/projekter for at forbedre kvaliteten af geokodningen. Dette vil ske i samarbejde med kommunerne.

Det har siden 2009 været muligt at registrere "tekniske anlæg" i BBR. Før 2009 blev "tekniske anlæg" registreret som bygninger med et tilknyttet notat om at registreringen omhandler et "teknisk anlæg". Skat vil gennemgå disse notater, med henblik på at hjælpe kommunerne med at ændre registreringerne til "tekniske anlæg".

SKAT ønsker at samordne registreringen i BBR og i GeoDanmark data.

Geokoderen: Skat har videreudviklet geokoderen, således at den er velegnet til BBR medarbejdernes arbejde med bygnings geokodning.

Bygninger som tegnes i Geokoderen, vil automatisk blive registret i GeoDanmark data som "forerløbig geometri". Geokoderen editerer samtidig i både BBR- og GeoDanmark data.

Jacob Kirkegaard: er der noget nyt om kommunernes reaktionspligt i forhold til deres kendskab til ulovlige bebyggelser.

Inge Flensted: nej – der er p.t. ikke noget nyt.

Yderligere information kan findes i [Inges PowerPoint præsentation](#).

Plandata.dk v/Henrik Larsen

Plandata.dk erstatter Plansystem.dk. Denne ændring er i Erhvervsstyrelsen organiseret som et program med flere tilknyttede projekter.

Projekter:

- Førstegangsregistrering
- Modul til Plandata.dk, som relaterer planerne til de enkelte jordstykker.

Det har hidtil været frivilligt for kommunerne at registrere delområder i planerne. I Plandata.dk er det en pligt at registrere delområder, hvis disse findes i planerne. Det samme gælder for byggefelter.

Førstegangsregistreringen omfatter

- 33.500 lokalplaner
- 53.000 byggefelter.
- 15.000 landzonetilladelser.
- 50.000 kommuneplanrammer

Datamodellen bag Plandata.dk er mere rummelig end datamodellen bag Plansystem.dk. Dette betyder, datamodellen i højere grad end tidligere er tilpasset den virkelige planlægning, som foregår i kommunerne.

På trods af det forbedrede IT-system, er det fortsat planen som PDF-fil som er den juridisk gældende plan.

Planerne i Plandata.dk registreres med historik, således at bl.a. SKAT kan se eventuelle fejlrettelser, og se hvornår planerne er rettet.

Forbedringer i forhold til Plansystem.dk:

- Modul til upload og download
- Systematisk overblik over historik
- Systematisk check af feltværdier

Til og med 31/5 kan kommunerne fortsat indberette planer til det Plansystemd.dk. Erhvervsstyrelsen sørger for konvertering til Plandata.dk

Fra 1/6 kan planer kun indberettes til Plandata.dk

Enkelte planer skal dog fortsat ske i Plansystem.dk. Yderligere information om dette kommer på PlanInfo.dk

Henrik oplyste følgende om registreringen af planer i Plandata.dk:

- Erhvervsstyrelsen har gennemført en ny registrering af planerne i forbindelse med førstegangsregistreringen i Plandata.dk.
- Hvis kommunerne mener, at de har et plantema af højere kvalitet end førstegangsregistreringen, vil det blive muligt at uploade dette. Erhvervsstyrelsen har udarbejdet et "genopretningsværktøj" til dette arbejde.
- Det er også muligt at downloade alle plandata for en kommune – rette det i eget GIS – og derefter uploade de rettede data til Plandata.dk

- Kommunerne overtager ansvaret for data i Plandata.dk pr. 1/6 2018, hvorefter Erhvervsstyrelsen ikke retter yderligere i de registrerede plandata.

På spørgsmål fra Thomas Brix Lyng, Frederikshavn svarede Erhvervsstyrelsen, at de udstillede services (WFS, WMS) til Plandata.dk forbliver de samme, og ændres ikke når systemet går i drift den 1/6.

Per Hammerholt: opfordrede Erhvervsstyrelsen til at orientere FOSAKO når de udsender information om Plandata.dk til kommunerne, således at FOSAKO kan medvirke til, at informationen også når ud til kommunernes GIS-medarbejdere.

Henrik: noterede forslaget som en god ide.

Plandata til ejendomsvurderingen

Henrik gennemgik derefter, anvendelse af plandata i den kommende ejendomsvurdering. Se Henriks PowerPoint præsentation.

Yderligere information kan findes i [Henriks PowerPoint præsentation](#) og på [Planinfo.dk](#)

Spørgsmål:

Carsten Andersen, Halsnæs Kommune: Hvad med det dynamiske matrikelkort? Sker der en automatisk tilpasning af plangrænser til matrikelkortet.

Henrik: Der er p.t. ikke fundet en løsning på dette problem, men der arbejdes på at finde en løsning.

DMP v/Astrid

Udfordringer på DAI:

Astrid orienterede om de ændringer af DAI som er sket i løbet af de seneste år.

Naturdata:

- 17 temaer er ændret
- Geometrier til naturdata trækkes nu direkte fra naturdatabasen, sammen med fagdata.
- Nye muligheder for søgninger i databasen

Flere temaer på DAI i 2017

- Nyeste ortofoto

Opgradering af DAI: (sat i drift i starten af 2018);

- Nye servere
- Nye programversioner

- HTML5, således at siderne virker på alle platforme.
- Efter opgraderingen anvendes https
- Øget performance

Omlægning af services i 2018 (sat i drift i starten af 2018):

- Servicen "public" er opsplittet i flere services: ([jf. Astrids præsentation](#))
  - DAldb
  - Husdyr
  - FKG
  - Historik
  - Landbrugsdrift.

20.000 unikke brugere på systemet den første måned.

Planer for 2018: ([jf. Astrids præsentation](#))

- Opgradering er gennemført i starten af 2018
- Konfliktsøgning inkl. data fra eksterne services
- Opdaterede plandata (plandata.dk)

Thomas Brix Lyng, Frederikshavn: performer det nye system bedre end det gamle?

Astrid: der arbejdes fortsat med at forbedre performance på det nye system. Der er tilsyneladende stor forskel på svartiderne, afhængig af hvornår der søges i systemet.

Yderligere information kan findes i [Astrids PowerPoint præsentation](#), hvor der bl.a. findes en række links til services fra Danmarks Miljøportal.

Nyt fra Faggruppen for Digital forvaltning (KTC DFO) v/Jakob Kirkegaard

DFO fokuserer ikke alene på anvendelse af geodata inden for KTC's fagområder, fordi arbejdet med geodata i en række kommuner er flyttet ud af Teknik og Miljø afdelingerne og over i andre afdelinger, typisk IT-afdelinger.

Aktuelle emner:

- Kortforsyningen – leverer den de services som kommunerne har behov for?
- Udfordringer med plandata.dk

5 Pejlemærker:

- Digitalisering med henblik på effektivisering
- Digitalisering med henblik på forretning

- Digitalisering i forhold til ”ny” viden - GeoDK, FOSAKO, KTC faggrupper mm.
- Digitalisering i forhold til formidling af de gode eksempler – udfordringer vs. løsninger
- Digitalisering og kompetenceudvikling

5 vigtige roller

- Deltage aktivt i nationale- og fælleskommunale styre- og arbejdsgrupper
- Hjælpe KL i forhold til statslige interesser med udgangspunkt i praksis i kommunerne (GeoDK, BOM, kortforsyningen mm.)
- Udbygge og fastholde relationer til andre ”digitale aktører” (Opendata.dk, OS2, KITA, GeoDanmark mm.)
- Sætte os i spil i forhold til fag/forretningsområder også udenfor teknik- og miljøområdet (nyt)
- Kommunikation og formidling af de gode eksempler

DFO's relation til FOSAKO:

- Formaliseret forankring
- Dialog om strategisk sigte
- FOSAKO som udførende i forhold til samarbejdsopgaver.
- FOSAKO sikrer kommunikation til baglandet i kommunerne.

Yderligere information kan findes i [Jakobs PowerPoint præsentation](#)

KL v/Lennart Christoffersen:

Vejreferencemodellen:

KL har udsendt et brev til kommunerne med en beskrivelse af opgaven, som bl.a. omfatter:

- Vejenes systemlinjer skal registreres i GeoDK
- Frist for registreringen er den 1. maj 2018
- Kontaktpersoner skal indmeldes til KL

GeoDanmark honorerer kommunerne for opgaven efter medgået tid med 600 kr./time.

[En kort beskrivelse af baggrunden for opgaven kan findes på GeoDanmarks hjemmeside.](#)

Fælleskommunale distrikter:

KL har etableret en midlertidig løsning, hvor kommunerne kan indlæse sine frivillige distrikter fra CPR-Vej.

Ca. 50% af kommunerne har p.t. lagt data op på KL's midlertidige løsning.

Kommunerne kan uploade data fra egne GIS systemer til KL's løsning. [Vejledning findes på github.com](#).

Yderligere information, herunder tidsplan for opgaven findes i [Lennarts præsentation](#).

Afslutning:

Jesper afsluttede dagen med en tak til oplægsholderne og de øvrige deltagere.

Per Hammerholt foreslog, at vi næste år transmitterer FOSAKO Forårsmødet på Internettet som videotransmission, således at alle de øvrige kolleger i kommunerne, havde mulighed for at se de mange glimrende oplæg.

Der var ikke umiddelbart indsigelser mod dette fra nogen af oplægsholderne.

Per konkluderede, at man i FOSAKOs forretningsudvalg vil drøfte muligheden for videotransmission i FOSAKO Forårsmøde 2019.

Venlig hilsen

Niels Skov Jensen

GeoØst

Referent